

PULS

Skandinaviska
Läkarbanken

NYTT FRÅN LÄKARBANKEN

Rotarys Läkarbank i samverkan med Skandinaviska Läkarbanken och Erikshjälpen. The Rotary Doctor Bank in Sweden, Districts 2320-2410 of RI.

Samarbete, nytänkande och utveckling inom Läkarbankerna

Under Läkarbankens snart 23-åriga verksamhet har kansliet varit förlagt till Malmö där också Rotarys Läkarbanks (RLB) styrelse är registrerad. Valet av att förlägga kansliet där var naturligt eftersom grundaren Lars Braw är bosatt i Malmö.

Samarbete mellan RLB och Skandinaviska Läkarbanken (SLB) har pågått i drygt 20 år med bl. a. gemensam administration på kansliet i Malmö. Våra senaste medhjälpare på kansliet, koordinatören Birgitta Björklund och sekreteraren Karin Klasdotter, går i pension 31 augusti i år efter ett långvarigt, engagerat och förtjänstfullt arbete. Huset där kansliet nu ligger är ett förestående rivningsobjekt. Behov finns således av en ny lokal.

Av dessa anledningar har representanter, bl. a. ordförandena, för Läkarbankerna haft diskussion om utökat samarbete efter ett erbjudande från Erikshjälpen i Holsbybrunn om att förlägga kansliet dit. Vi diskussionspartner har sett många fördelar i detta och genom att gemensamt använda vissa funktioner som är uppbyggda inom Erikshjälpen kan vi också spara en del utgifter. Läkarbankerna och Erikshjälpen arbetar utifrån samma värderingar i fråga om internationellt arbete och människosyn. Det finns ett kontaktnät som kan samordnas och utvecklas.

Beslutet att förlägga kansliet till Erikshjälpen i Holsbybrunn har förankrats i de båda Läkarbankernas styrelse och vår hedersordförande Lars Braw ser också mycket positivt på denna utveckling för Läkarbankerna. Vi hoppas också att förbättra möjligheterna att föra ut Läkarbankernas budskap till andra organisationer, näringsliv och allmänhet.

Läkarbankerna har i många år haft en annan koppling till Holsbybrunn där den årliga gemensamma konferensen har ägt rum i maj.

Koordinator tjänsten har utlysts i annonser och ett betryggande antal kvalificerade ansökningar har flutit in. Dessa har resulterat i några intervjuer och fortsatt anställningsprocess. En ny koordinator utsågs i mitten av juli och presenteras på sidan 3 i detta nummer av PULS.

Jag vill starkt framhålla att Rotarys Läkarbank fortsatt skall behålla sin tidigare profil med samma värdegrund, syften, ledning och ekonomi samt självständighet och med den viktiga anknytning RLB har till Rotary Sverige. Vi i styrelsen är övertygade om att nyordningen blir positiv för RLB och SLB, resulterande i en fortsatt konstruktiv utveckling av verksamheten

*Sven Åke Hedström
Ordf. i Rotarys Läkarbank*

PULS ges ut som nättidning två gånger per år med fördjupning av information som komplement till Månadsbladet som har kort, aktuell information. Juni och december är tänkta som perioder för publikation. Detta nummer kommer cirka 2 månader senare och det beror på att vi medvetet vill ha med allt som hänt under sommaren när det gäller nyorganisation och koordinatorbyte. Jag hoppas på överseende med detta och att läsningen blir intressant.

Redaktören

Att läsa i detta nummer:

	Sida
Omorganisation i Läkarbanken	1
Rotary Läkarbanks (RLB) styrelse 2011-12	2
Birgitta och Karin på kansliet går i pension	2
Karin Håkansson ny koordinator..	3
Daniel, koordinator i Västra Kenya.....	3
Mashuru jeepline nedlagd	4
Svenska Rotaryklubbar stöd till RLB	5
Nytt utbildningsprojekt i Homa Bay	6
Läkarmöte i Holsbybrunn 2011	7-8
Läkarbankernas verksamhet, ny karta.....	9
RLB:s ekonimi.....	10
Information om RLB	10

Katastrof i Norge

I slutskedet av färdigställandet av detta nummer av PULS kommer beskedet att två avskryvda illdåd verkställt i Norge varav i det ena 77, företrädesvis ungdomar, sköts ihjäl. Man känner djup medkänsla med de drabbades anhöriga och det norska folket samtidigt som man har tankarna inriktade på att Läkarbankerna på olika sätt i ett flertal länder försöker minska sjukdom och lidande, också med hjälp av norska läkare. Det är en paradoxal värld, många arbetar oegoistiskt för att hjälpa sjuka, en del sjukt vansinniga går in för att förstöra liv och stjäla oskyldiga.

Läkarbankerna ger inte upp utan kommer att oförtrutet kämpa för drömmen om en bättre värld genom hjälparbete på fältet i mottagarländerna.

STYRELSEN:

Rotarys Läkarbanks styrelse från 1 juli 2011

Sven Åke Hedström, ordförande
2010-12, Falkenberg RK

Andreas Aly, vice ordförande,
omval 1 år, Stockholm-Vasa RK

Lars-Erik Gradin, skattmästare
2010-12, Malmö-Heleneholm RK

Christer Dahlskog, ledamot
2010-12, Malmö RK

Sven Montan, ledamot
2010-12 Ängelholm Luntertun RK

Margareta Wargelius, ledamot, nyval
2 år (tidigare suppleant), Kalmar RK

Anders Davidzon, ledamot, nyval
2 år, Värnamo RK, fastighetsmäklare

Britt-Marie Widestadh, suppleant,
nyval 2 år, Ljungskile RK,
allmänläkare, har tjänstgjort som
jeepläkare

Britt Lindau, suppleant, nyval 2 år
Varberg RK, tandläkare, har tjänstgjort
i Kenya, har ansvar för tandvården i
Migori

Göran Wahlgren, suppleant,
nyval 2 år, Huskvarna-Rumlaborg RK,
universitetslektor i rättsvetenskap,
Internationella högskolan, Jönköping

*Foton på de nya i styrelsen presenteras
nedan. För ett år sedan i PULS nr 2,
publicerades foton och andra uppgifter
på de övriga som kvarstår i styrelsen.*

*Genom de nya medlemmarna tillgodoser
vi värdefull och användbar kunskap för
vårt styrelsearbete.*

**ANDERS
DAVIDZON**

**BRITT
LINDAU**

**BRITT-MARIE
WIDESTADH**

**GÖRAN
WAHLGREN**

Birgitta tackar för många fina år med Läkarbanken...

På våren 2005 började jag som koordinator på Läkarbanken. Starten var att åka till Kenya och bli bekant med verksamheten, att lära känna de olika jeeplinjerna och sjukhusen, lära känna personal och lära mig förstå vad som kännetecknade verksamheten. I Afrika hade jag varit förut men landet Kenya var nytt för mig, likaså kulturen och själva landets struktur. Naturligtvis hade jag läst Karen Blixen och sett filmen "Mitt Afrika" men inte var det verkligheten, eller...

Det första mötet är oförglömligt och det var mycket att ta in och registrera under kort tid. Så har år lagts till år och kunskap och lärdom har satt sig och förståelsen för en annan och annorlunda kultur har blivit större och en del av min vardag. Ingenting är beständigt och mycket skiftar och förändras på kort tid. Hela tiden. Landet Kenya har genomgått stora förändringar på dessa år. Framför allt har dagens informationsflöde gjort att förändringar som tidigare tog väldigt lång tid nu går med rasande fart. Kunskap och hälsa är två viktiga faktorer för överlevnad. Nu ser vi ett land som i viss mån med egen kraft försöker lösa sina problem. Ett land där korruptionen fortfarande

är alltför hög, där omvärldens bidrag fortfarande strömmar in - men med lite andra villkor och förutsättningar än tidigare.

Fem jeeplinjer blev sex och är nu åter fem på dessa år. Dispensärer och kliniker dyker upp lite varstans på landsbygden, mer eller mindre väl utrustade, med stor eller mycket liten kompetens. Mer eller mindre långsiktigt planerade eller bemannade, men dock. Ännu behövs vi men lite stolta kan vi vara över att ha visat vägen, ända fram till de riktigt fattiga och sjuka. Vägen är fortfarande lång, men på gång, om inga nya oroligheter från uppviglande politiker sätter stam mot stam och granne mot granne. Kampen för hälsa och kunskap är så viktig och måste fortgå. Då kan våra läkare även i fortsättningen få ett stort och härligt leende som tack för hjälpen. Dessa helt oförglömliga leenden som värmer ända in i själen.

Läkarbankens läkare har inte bara på jeeplinjerna utan också på de olika missionssjukhusen gjort fantastiska insatser. Från en trevande och ibland osäker start till att bli en medmänsklig kraft att hjälpa, vägleda och överföra kunskap i en totalt främmande miljö

har för många läkare varit en både stimulerande och helt fantastisk upplevelse.

De senaste fem åren har Karin och jag kamperat ihop på kansliet. Karin har varit min ovärderliga hjälp, alltid pliktrogen och beredd att rycka in. Alltid ärlig och rättskaffens och noggrann och alltid så vänlig och tillmötesgående. Stundtals har turbulensen varit stor men den härliga anda som genomsyrar Läkarbanken och dess verksamhet hoppas jag skall bestå - viljan och engagemanget att hjälpa de fattiga och sjuka till ett bättre liv. Nu går vi båda andra utmaningar till mötes.

Varmt tack för oss!

Birgitta Björklund, Koordinator

Rotarys Läkarbanks styrelse tackar i sin tur Birgitta och Karin för det lovvärda arbete de har lagt ner, alltid med Läkarbankernas bästa för ögonen. Vi kommer att känna ett tomrum efter dem vilket dock uppvägs av att vi nu har funnit en värdig efterträdare som koordinator och hoppas också senare kunna fylla positionen som sekreterare.

Foto från avtackningen, sid 9.

**Birgitta och Karin,
ni önskas all lycka till i framtiden
och njut gott av den frihet
pensionen innebär!**

Styrelsen

PRESENTATION AV NYA MEDARBETARE:

Karin Håkansson är utsedd till ny koordinator för Läkarbankerna. Hon har en gedigen erfarenhet av internationell hjälpverksamhet.

I mitten av juli utsågs Karin Håkansson till vår nya koordinator för Läkarbankerna med säte i Erikshjälpens lokaler i Holsbybrunn. Bakgrunden beskrivs på sidan 1 i detta nummer av PULS.

Under uppväxtåren fick Karin tidig kontakt med Röda Korset genom sina föräldrars engagemang i organisationen i Värmland. 1986 knöts hon till Röda korsets Ungdomsförbund i Stockholm och blev bland annat ansvarig för ungdomsförbundets volontär/praktikantprogram i Afrika. Arbetet med ungdomar fortsatte åren 1991-92 med ungdomsavdelningen på Röda Korsets/Röda Halvmånens Federationssekretariat i Genève.

Därpå följde utmanande uppgifter under ett år för Albanska Röda Korset med att utveckla dess första strategiska plan och samarbetsavtal samt att upprätta och utveckla dess huvudkvarter.

Fram till millennieskiftet arbetade Karin med utbildningsfrågor i Genève för internationella hälso- och chefsdelegater samt som regional utvecklingsdelegat

och konsult i Budapest för Central- och Östeuropa. Programplanering med bl a katastrofinsatser fortsatte i samarbete med Röda Halvmånen österut i Baku, Azerbajjan, och senare med Röda Kors föreningarna i före detta Jugoslavien.

Mellan 2003-05 kom en ny utmaning med arbete vid Federationens kontor i Kathmandu. Den innebar arbete för Nepals Röda Kors under den väpnade konflikten som rådde i landet och vid översvämningskatastrofen 2004.

De 3½ sista åren som Karin tjänstgjorde inom Röda Korset, fram till maj 2009, var hon först enhetschef och ansvarig för att utveckla samarbetet och koordinationen mellan nationella Röda Kors- och Röda Halvmåneföreningar, därefter arbetade hon som konsult inom organisationsutveckling och katastrofberedskap.

Innan Karin återvände till Sverige under våren 2011 var hennes intresse ett helt annat, hon var ägare av ett litet pensionat i södra Polen på heltid från mitten av 2009.

Den första högre utbildningen för Karins del var förskolläraryxamen vid Karlstad Universitet 1980. Fortsatt utbildning blev U-landskunskap/biståndsteknik och Socialantropologi vid Stockholms Universitet 1986, vidare Statskunskap, Internationella relationer vid Uppsala Universitet 1994. 2005 erhöll hon Master Degree i International Master Programme in Practising Management, Lancaster University.

Fritidsintressen är bl a att läsa skönlitteratur, matlagning och att odla grönsaker.

Karin har en utbildning och lång erfarenhet inom skilda fält som kommer väl till pass i arbetet som koordinator för Läkarbankerna. Vi önskar henne varmt välkommen och lycka till med de nya uppgifterna.

Daniel - en tidigare trotjänare som återvänt till Rotarys Läkarbank

I januari-februari 2000 hade jag Daniel Muruka Oduor som assistent på Ugnyalinjen. Han bodde med sin familj utanför Ugunya och stod troget och väntade på jeepeen i närheten av sitt hem, i väggkorsningen inne i Ugunya eller vid någon annan knutpunkt beroende på vilka mottagningar vi skulle till. Hemmet låg i ett odlingsområde med några hus i en "compound" där modern och en del andra släktingar också bodde. Man hade separata hus för familjerna och ett hus för gemensamt kök. Allt var prydligt och välhållt. På fritiden tillverkade Daniel glass, snarare sorbet, som han sålde med förtjänst och dessutom ägnade han sig på fritiden åt koreografi och ledde en sång- och danstrupp från skolan i närheten av hemmet.

Daniel var alltid alert och ambitiös. Antalet patienter var stort på mottagningarna, oftast fler än hundra.

Daniel hade intresse för barnens sjukdomar och han hade tränat en del på att undersöka dem, ett slags förundersökning innan jeepläkaren tog vid. Han visade stolt fynden han gjorde och trots att det krävdes diskussion om patienten med jeepläkaren blev det en fördel och tidsbesparing med detta tillvägagångssätt. Förutom att Daniel satt i ett annat hörn av mottagningsrummet och undersökte barn uppfattade han samtalet mellan mig och tolken. Daniel tolkade ofta på ett mycket bra sätt men kom det många barnpatienter fick någon ur hälsokommittén ta vid som tolk. Särskilt minns jag ett tillfälle då jag hade mycket att framföra till patienten och tog det i etapper. Tolken uttalade bara några enstaka ord till patienten och då jag skeptiskt frågade om han verkligen sa allt till patienten som jag ville ha sagt svarade tolken ja. Daniel hade hört konversationen och ropade till tolken att han utelämnat mycket och tog över informationen själv.

Daniel informerar väntande patienter om hälsa i Inungo på Ugunya jeeplinje 2001.

Daniel vaccinerar mot polio

Forts. på sid 8

Rotaryläkare i Mashuru – alla blir vinnare

Infektionsläkaren Stig Cronberg har varit Mashuru trogen i många år. Efter att denna jeeplinje lades ner i början av 2011 ombads Stig att sammanfatta sina 10 år där. Ett par avsnitt – början och en sammanfattning av utvecklingen i Mashuru – återges här. Resten av den spännande skildringen kan ni läsa i en länk på Rotarys Läkarebanks hemsida: www.rotarydoctors.se

Sedan mitten av 1990-talet har läkarbanken haft jeepläkare i Mashuru. Vi har gett befolkningen god sjukvård. Vi har vaccinerat barnen, distribuerat preventivmedel, gett hälsouppläsning och bidragit till områdets utveckling.

Mashuru är skapat för att vara ett administrativt centrum för massajerna och skapa lag och ordning. Massajerna har varit nomader som levt på boskapsskötsel, men de har också varit stridslystna sina emellan och mot de trädgårdsodlande grannfolken. De har haft sina egna lagar och seder, men nu skulle de inordnas i den kenyanska gemenskapen, bli bofasta, få fördel av skolor och utbildning och registreras i folkbokföringen. I syfte att döpa Kenyas sista hedningar flyttade ett otal kristna grupperingar dit, bland annat New Life Mission, en gren av pingstkyrkan i Norge och Sverige.

Genom området går en flod som under större delen av året är torrlagd. Norr om

floden är man bofast, kristen och har gått i skolan. Här bor mina medarbetare. De har ofta namn som Purity, Joice, Merciful. Deras föräldrar har stora hål i öronen, men det har de själva slupit. Deras barn heter ofta, Moses, Simon, David, Miriam, Lea och andra gammaltestamentliga namn. På andra sidan floden lever man fortfarande som nomader, där går man till medicinmannen, när man är sjuk. Där har man sina gamla afrikanska namn, där gör man fortfarande hål i öronen. Det var hit man ville ha jeepläkare från Rotarys Läkarebank. Som läkare får man alltid nära kontakt med befolkningen, hjälper dem och blir omtyckt.

*Stig Cronberg, Docent i praktisk medicin
Specialist i internmedicin och infektionssjukdomar
Universitetslektor emeritus i infektionssjukdomar
Distriktsläkare Vårdcentralen Fosietorp*

När jag ser tillbaka på dessa 10 år har mycket förbättrats.

Barnen går till skolor. Alla barn blir vaccinerade. Folk håller sig renare. Skabb och svampinfektioner har minskat. De unga tar inte längre hål i sina öron. Man vill ha och använder myggnät. Kondomer har delats ut till barerna. Folk är bättre utbildade. Vi har fått elektricitet. Framförallt mobilerna har ändrat på allt. Jag kan beställa läkemedel genom SMS. Jag kan ringa till Sverige och de kan ringa till mig. En kvinna ringde från Malmö och bad om nytt recept. Jag sa att jag var i Afrika och hade ett fält med zebroz framför mig. Hon svarade jag vet att du är i Afrika, men jag står i apoteket och jag har apotekaren bredvid mig så du kan tala med henne. Så ordnade sig allt till det bästa. Numera har många massajkvinnor sin mobil fäst tillsammans med sina halskedjor.

I olika sammanhang har jag föreläst om sjukdomar, hiv, malaria, diarrésjukdomar m.m.

Daids pappas kor och getter hade dött under torrkatastrofen, då fick hans pappa hjälp så att system kunde gå färdig sin datakurs och han fick hjälp att köpa en ny ko och nya getter för att starta upp på nytt. Det är småpengar för mig, men är avgörande för dem och ligger också i mitt intresse. I Mashuru bygger vi broar. I Nairobi bygger man murar. Afrikanerna betraktar oss i Rotary som en av dem. I Mashuru finns ingen rasism, men nyinflyttade tar ofta med sig sin omvända rasism som de förvärvat i Nairobi och visar sig som högfärd och arrogans. Under torkan kom det till konflikt mellan massajerna och kambas. Unga massajer brände en kambasby, som de hävdade byggts på deras mark. Personalen, som var massajer i europeiska kläder tvekade, men vi for ut som vanligt. Frågar man om vi är massajer eller kambas skall vi svara: Vi är rotarianer. När vi for genom den brända byn pågick fredsförhandlingar, men både de rödklädda massajerna och gråklädda kambas vinkade glatt åt de förbipasserande rotarianerna. Rotarydoktorer är populära i alla läger.

Stig Cronberg vid en välpackad jeep i Mashuru

Berömvärda och behövliga bidrag till Rotarys Läkarebank

Laholmsbukten RK

anordnade en konsert till förmån helt och hållet för Rotarys Läkarebank i Ränneslövs kyrka sydost om Laholm den 11 maj. Kyrkan var fullsatt med drygt 360 åhörare som kom för att uppleva otroligt viljestarka Lena-Maria Klingvall med skönsång och samstämt ackompanjemang av ett instrumentalgång.

Tack alla för ett minnesvärt arrangemang och för ett imponerande ekonomiskt stöd till Rotarys Läkarebank!

Konserten inbringade 47382 kronor som på bilden överlämnas i form av en symbolisk check till ordf. Sven Åke Hedström av initiativtagaren Jan Nygren och presidenten Stefan Andersson.

ROTARYS LÄKARBANK har alltid legat VÄRNAMO ROTARYKLUBB och dess medlemmar varmt om hjärtat.

Läkarebankens inriktning, den effektiva hjälpen och den låga administrationskostnaden är tilltalande. Rotarys Läkarebank blev därför tidigt ett prioriterat område för Värnamo Rotaryklubbs internationella hjälpsatser.

I mitten av 1980-talet tog Värnamo Rotaryklubbs dåvarande president, läkaren Bertil Söderberg, initiativ till en konsert, som döptes till ROTARYS NYTT ÅR KONSERT, allt i avsikt att samla in medel för Läkarebanken. Sedan dess har en nyttårskonsert hållits varje år och nettointäkterna har hela tiden oavkortat tillfallit Läkarebanken.

Genom åren har Värnamo Rotaryklubb främst genom nyttårskonserten, men också genom enskilda medlemmars gåvor, kunnat överlämna stora bidrag till Rotarys Läkarebank, sammanlagt mellan 2 och 3 mkr. Senast vid klubbmötet den 19 maj i år kunde vi över lämna årets bidrag på 205.000 kronor.

Stor donation på 3 mkr från medlemmen Arne Oscarsson med hustru

Arne och Inger Oscarsson skänker nu 3 miljoner kr till Värnamo RK som en del av en större donation till i övrigt skola, sjukhus och föreningar i Värnamo kommun. Donationen skall främja och stödja Rotarys Läkarebanks verksamhet i Afrika. Medlen skall handhas och förvaltas av Värnamo RK och skall användas för att årligen dela ut 300.000 kr till Läkarebanken.

Arne Oscarsson har varit medlem i Värnamo Rotaryklubb sedan 1970. Han har alltid varit en generös givare till olika projekt och, så länge krafterna räckte, en mycket aktiv medlem i klubben.

Klubben fortsätter som hittills med den årliga Nytt År Konserten. Genom konsertnettot och donationen från Arne och Inger Oscarsson kan Värnamo Rotaryklubb under många år framöver fortsätta att vara en stor bidragsgivare till Läkarebanken.

Värnamo RK

Ystad St Petri Rotaryklubb

har haft besök av Maria Lancing, konstnär från Skillinge, som berättade om konstnärskap med marin inspiration. Marias specialitet är ristade gåsagg och hon skänkte ett sådant ägg prytt med segelfartyget "Gurli från Halmstad" vilket som lottvinst i klubben inbringade 4 000 SEK till Rotarys Läkarebank.

Sölvesborg Lister Rotaryklubb

hjälpes Rotarys Läkarebank med 15 800 SEK som intäkt av en jazz-konsert i Hällevik med besök av The Spirit of New Orleans och stöd av klubbens egen trumpetolist Uno Hellgren. Cirka 240 åhörare drogs till arrangemanget.

Bjuvs RK

Klubben firade 50-årsjubileum på Parapeten i Helsingborg den 21 maj. Man bjöd in medlemmar från klubbar i närområdet. En storstilad auktion gav en behållning på 252000 SEK, en mycket imponerande summa varav en stor del skänktes till Rotarys Läkarebank

Lena-Maria Klingvall

ANDRA AKTIVITETER FÖR STÖD TILL ROTARYS LÄKARBANK:

- **Marks RK** kommer att som under tidigare år anordna en jazzkonsert 13 november.
- **Rotaryklubbarna i Kungsbacka** planerar ett lotteri där allmänheten bidrar med att köpa lotter, huvudsakligen vid köpcentrum Kungsmässan, med fina vinster.
- **Tomelilla RK** fortsätter projektet med jeep för de mobila teamen i Kenya. Man har hittills fått ihop 150000 kr.

Alla klubbers stöd för Rotarys Läkarbankens verksamhet på fältet är värda stort beröm och vi i styrelsen och kansliet är mycket tacksamma och försöker uppmärksamma aktiviteterna på bästa sätt.

Det är inte bara stora klubbar i storstäder som stöder Rotarys Läkarbank, inte minst måste man beundra alla klubbar – kanske med betydligt färre, engagerade medlemmar - på mindre orter som oförtröttligt har Rotarys Läkarbank för ögonen.

Det finns skäl också för Guvernörer och deras Assisterande Guvernörer att uppmärksamma vad alla dessa klubbar, också de mindre, uträttar och gärna föra upp på en internationell nivå inom Rotaryrörelsen att stödet för Rotarys Läkarbank är en speciell nisch för Rotary Sverige som är värt att föra ut som en del av vad Rotary gör för världens behövande befolkning.

**LÄR KÄNNA
DIN STAD!**

Rotary Doctors
Sverige

**MOTIONERA!
STÖD ROTARYS
LÄKARINSATSER
I KENYA!**

Rotarys Läkarbank räddar liv i Afrika.

**40 kronor
oavkortat till
Rotarys Läkarbank!**

Motion i Falkenberg för Läkarbanken

Nyblivne presidenten Sven Larsson i Falkenberg RK hade en förträfflig idé i bagaget, en promenad i staden med frågor i anslutning till de 12 målen som måste besökas för de rätta svaren. Alla rätt ger möjlighet att vinna vinster i anslutande lotteri. Förutom motion och nyvunnen kunskap om Falkenberg bidrar man för varje lott med 40 kronor som oavkortat går till Rotarys Läkarbank. Ett härligt projekt och något för efterföljd i Sveriges Rotaryklubbar!

Rotary Foundation, U-fonden och Rotarys Läkarbank har gått ihop om ett utbildningsprojekt i Kenya.

Planerna är att påbörja utbildningen under hösten 2011 med hjälp av Daniel Muruka Oduor och Jacinta Karimi för hälsoarbetare på bynivå i Homa Bay.

De utbildade skall biträda i att ge första hjälp, kunna hantera lättare sjukdomar, sköta elementär hygien, delta i förebyggande arbete etc. Svenska Rotaryklubbar – i första hand har Distrikt 2390 och D2400 informerats om projektet - kan medverka i detta arbete genom att

söka pengar hos U-fonden och dessa medel används sedan för utbildningens genomförande. Tanken är att en flera RK kan "prenumerera" på ett område där utbildningen sker för att få rapport med återföring om resultaten.

Gå in på <http://www.rotary.se/u-fonden> för mer information och kontakt för ansökan.

KORTA RAPPORTER FRÅN FÄLTET:

Maria Hafstad, allmänmedicinare från Helsingborg, fann vid öronspolning för vaxpropp att patienten också hade en fripassagerare i hörselgången: en kackerlacka!

Gång på gång rapporterar jeepläkare att man ser överförskrivning av antibiotika vid ordination från de lokala dispensärerna. I de flesta fall ges inte bara ett antibiotikum utan flera i kombination.

Detta är en tickande bomb med ett stort hot för exploderande utbredd resistens mot antibiotika i afrikanska länder. Utbildningsbehovet för den lokala hälsovårdspersonalen är enormt.

Läkarmöte i Holsbybrunn 7-8 maj 2011

Årets möte blev som brukligt ett tillfälle att tillägna sig ny kunskap i kombination med kära återseenden av gamla vänner och kollegor. Det pågick lika många intressanta diskussioner utanför som i föreläsningssalen. Årets möte hade inriktning mot **Barnhälsa i utvecklingsländer.**

Mötet inleddes av Rotarys Läkarebanks ordförande Sven Åke Hedström som poängterade hur stor del av barnhälsoproblemet som beror på infektionssjukdomar.

UNICEF
har gjort beräkningen att
på jorden dör varje dag
22 000 barn under fem år,
huvudsakligen av
infektionssjukdomar

- 19% lunginflammation
- 17% diarrésjukdomar
- 8% malaria
- 4% mässling
- 3% aids
- 42% andra sjukdomar
och skador

Härefter berättade **Kerstin Rex**, pediatrikervid Kärnsjukhuset i Skövde, om "Neonatal pediatrik". Hon poängterade att vi med antibiotika och vätsketillförsel kan göra stor nytta, trots avsaknad av diagnostiska hjälpmedel. Hon slog också ett slag för "kängurumetoden", som visat mycket goda resultat i omhändertagandet av barn med låg födelsevikt.

Dr Lars Engardt inledde sin föreläsning "Förr i världen" med ett citat av Dante och påpekade att ett gott minne av det förflutna kan ge god kunskap om framtiden. Härefter följde en fascinerande beskrivning av hans erfarenheter från arbete som läkare i Addis Abeba på 60-talet. Ett patientantal om 300/dag att fördela på 3 doktorer, gjorde att han utvecklade förmågan att göra helkroppstatus på barn på 15 s, vilket han bevisade under sin föreläsning.

Dr Gunnar Holmgren pratade om barnhälsans framgångar och utmaningar sedan 1953.

De huvudsakliga interventionerna som förbättrat barnhälsan är att följa tillväxtkurva, ORS, amning, antibiotika mot sepsis och pneumoni, samt vacciner. Idag har vi bättre folkhälsa än någonsin tidigare, och andelen som lever i absolut fattigdom är mindre än någonsin. Gapet har dock ökat mellan de rikaste och fattigaste. En utmaning inför framtiden är dock att minska gapet mellan de som mår sämst och de allra bäst mående.

Vid FN:s millenietoppmöte år 2000, antogs den så kallade milleniedeklarationen, som formats

för att bl.a. minska barnadödligheten med 2/3 fram till 2015. 40% av utvecklingsländerna är långt ifrån att uppnå målen, trots att man satsat stora pengar. I Afrika söder om Sahara dör fortsatt 1/8 av alla barn före 5 års ålder och situationen där avseende folkhälsan är lik Sverige för 150 år sedan om man ser till medellivslängd, bostadsförhållanden och sjukdomspanorama. Om detta berättade **Cecilia Assarsson**, allmänläkare och jeepläkare. Hon gav oss ett verktyg för att underlätta vårt eget arbete för bättre barnhälsa i form av IMCI:s flödesschema (se fotnot).

Madeleine Wertsén, tandläkare från sjukhustandvården Mölndal, berättade målände om verksamheten på tandklinikerna i Migori, där man gav undervisning i tandvård, genomförde screening på skolbarn och behandlade dem.

Kvällens middag avnjöts under trevliga former och Sven Åke Hedström och Ingmar Bergström avtackade Birgitta Björklund som nu går i pension efter många år som koordinator för Rotarys Läkarebank och Skandinaviska läkarbanken.

Barnläkare Kerstin Rex

Barn- och infektionsläkare
Lars Engardt

Infektionsläkare
Gunnar Holmgren

Jeepläkare Cecilia Assarsson

Tandläkare Madeleine Wertsén

Ordf. i Skandinaviska Läkarkbanken Ingmar Bergström och ordf. i Rotarys Läkarkbank Sven Åke Hedström representerade de utsända volontärerna i en hyllning till Birgitta Björklund.

Nestorn inom Läkarkbankens volontärer Carl-Axel Ekman anslöt sig till talarna

Söndagen inleddes efter morgonsamlingen med ett föredrag av kirurg **Stefan Redeen**, Universitetssjukhuset i Linköping som berättade om sina erfarenheter från Port-au-Prince, Haiti under 2010.

Förmiddagen fortsatte med att **Terje Nord**, kirurg från Norge, berättade om sina uppdrag som ortoped i Malawi och allmänkirurg i Garissa, Kenya. Det fanns nog ingen som tvekade på att dessa uppdrag erbjudit spännande yrkesutmaningar efter pensioneringen.

Johanna Larsson, barnläkare i Jönköping som delvis är uppväxt i Kenya pratade om sina erfarenheter från uppdrag som jeepläkare i Homa Bay.

Ingmar Bergström, ordförande i Skandinaviska läkarbanken, avslutade årets konferens med att delge oss planer för framtiden. Till hösten 2011 hoppas man på att kunna skicka ut doktorer till Haiti. Målet är att skicka ett läkarteam om 4 personer varje kvartal. Man planerar också en satsning på ST-läkare,

för att möjliggöra för yngre läkare att få erfarenhet av arbete i utvecklingsländer.

Ingmar informerade också om den nyordning med kansli och koordinator som kommer att äga rum 1 september. Mer om detta på andra platser i detta nummer av PULS.

*Sofia Ekdahl,
jeepläkare i Rotarys Läkarkbank*

Kirurg Stefan Redeen

Kirurg Terje Nord

Barnläkare Johanna Larsson

Fotnot:

På följande adress kan man ladda ner en PDF-fil, med IMCI flödesschema:
http://www.who.int/child_adolescent_health/documents/IMCI_chartbooklet/en/index.html

Mer att läsa om FN:s millenniemål finns på:
<http://www.millenniemalen.nu/>

Länk till Stefan Redeens organisation "Haiti på fötter"
www.haitipafotter.se

Forts. från sid 3

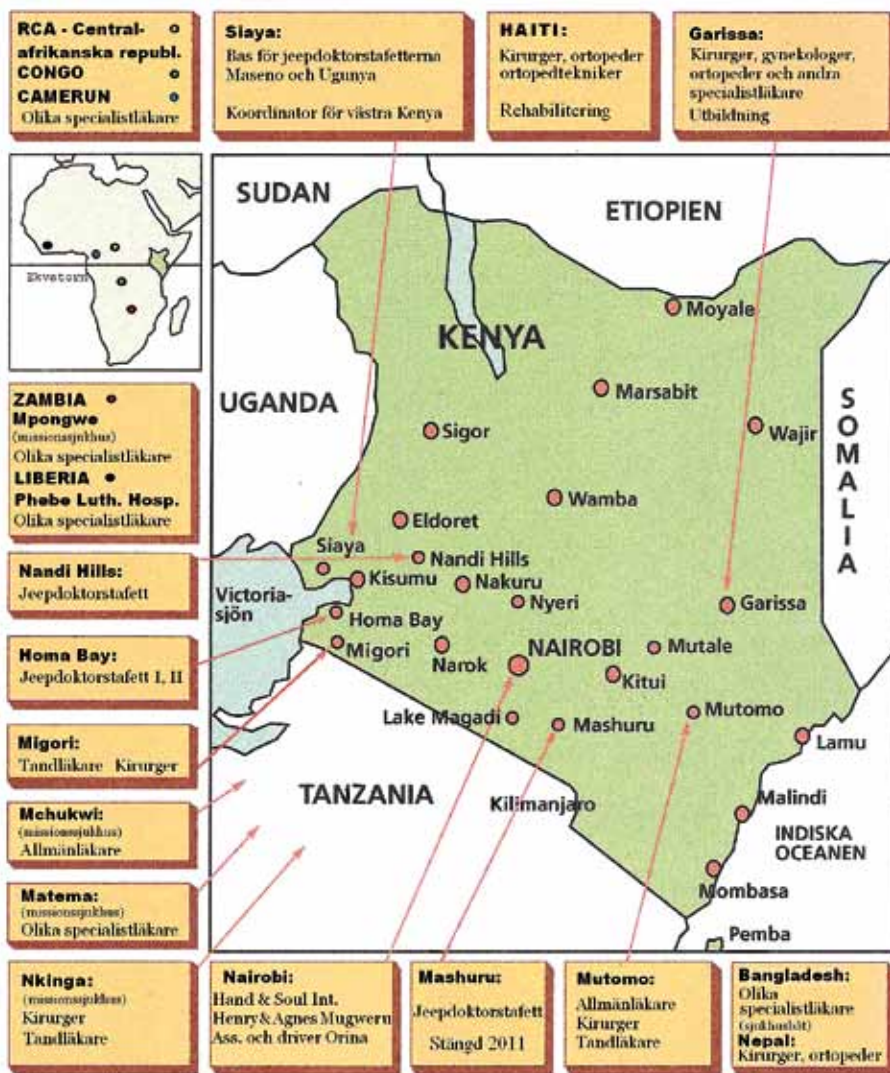
Vi var många jeepläkare som insåg Daniels kapacitet och smarta begåvning. På en jeepläkares initiativ slöt några av oss samman och betalade Daniels sjuksköterskeutbildning under 3 år. Dessförinnan hade jag tillfälle att arbeta ytterligare en period som jeepläkare med Daniel som assistent, det var mycket tack vare honom jag återkom som jeepläkare.

Holländska Rotarydoktorer fick korn på Daniel efter hans utbildning och anställde honom som sjuksköterska på en jeeplinje i Kimilili nära Mount Elgon i Kenya. När holländarna lade ner denna jeeplinje 2010 tog Daniel kontakt med Rotarys Doctors Sweden för ett eventuellt samarbete. I den vevan var det aktuellt för den dåvarande koordinatören att dra sig tillbaka så det var ett givet

tillfälle att försöka få Daniel att acceptera en provanställning vilket skedde och han har nu arbetat som koordinator för Rotarys Doctors Sweden i Västra Kenya cirka ett halvår. Vi välkomnar honom varmt och har redan sett många prov på hans gedigna utbildning och goda egenskaper som kommer väl till pass.

Sven Åke Hedström

Läkarbankernas verksamhet, ny karta

En del ändringar i verksamheten har skett under det gångna året. Kirurgklinikerna i Etiopien klarar bemanningen själva. Hjälp till Haiti efter jordbävningen har tillkommit eftersom Skandinaviska Läkarbanken bidrar med katastrofhjälp där (se rapport från Läkarmötet i Holsbybrunn). I Västafrika ger man nu hjälp också till Camerun. Mashuru jeeplinje har lagts ned.

Kartan finns också som länk till hemsidan, fri att kopiera för användning till information om Läkarbankerna.

För alla frågor & beställningar, kontakta kansliet i Holsbybrunn via telefon, mail eller fax.

Vill Du använda blanketter för Plusgiro meddela kansliet så skickar vi dem till Dig.

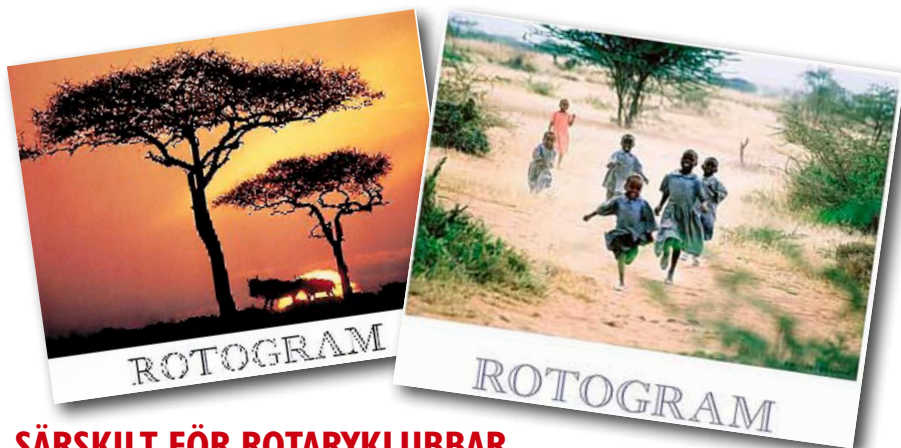
Avgångar från styrelsen

Vid sista styrelsemötet för verksamhetsåret 2010-11 avtackades Christina Vigre Lundius och Arne Thorfinn som båda varit ute som jeepdoktorer och deltagit i styrelsearbetet under många år som suppleanter och ledamöter.

De har starkt bidragit till utvecklingen inom RLB:s verksamhet både inom styrelsen och ute på fältet genom sina konstruktiva åtgärder och angelägen granskning av rutiner m m. Styrelsen tackar dem för det gedigna arbete de lagt ner och vi vet att de kommer att verka för RLB:s bästa också i fortsättningen.

Birgitta Björklund och Karin Klasdotter avtackas vid styrelsemötet 18/8.

SÄRSKILT FÖR ROTARYKLUBBAR

Klubbar och klubbmedlemmar kan inspireras till olika stödaktiviteter genom att läsa PULS - Nytt från Läkarkbanken som utkommer framöver på nätet via Läkarkbankens hemsida www.rotarydoctors.se

KLUBBENS EGEN LÄKARE för en insats på 30 000 SEK är en fortsättning på **Jubileumsläkare** som instiftades 2005. Klubben får rapporter från läkaren och en personlig redovisning under ett Rotarymöte. Det är ett sätt att markera Service Above Self också inför framtiden.

FÖR ALLA Vid födelsedagsuppvaktningar är **ROTOGRAM** med olika motiv (150 SEK för 6 stycken) och **GÄVOBEVIS** (med beloppen 100, 200, 500 SEK) populära bland Rotarianer, också utanför Rotary. Till minne av en avliden vän är en gåva till Läkarkbanken en värdig gest.

CD-SKIVAN "TID ATT LEVA" med musik från Kenya kostar 100 SEK och är en perfekt present i olika sammanhang, t ex för avtackning av en föredragshållare på ett klubbmöte. Överhuvudtaget är penninggåvor, små och stora, från klubbar och enskilda en förutsättning för Läkarkbankens arbete för behövande i världen. Om man så önskar kan gåvan öronmärkas för myggnät eller hjälp till fattiga eller undernärda barn m m. **MOSKITNÄT** är det bästa skyddet mot malaria som dödar miljoner människor varje år, de flesta barn. Näten distribueras av våra jeepdoktorer som då också ger värdefull hälsoinformation. Ett nät kostar ca 60 SEK.

ROTARYS LÄKARBANK

Ordförande:

Sven Åke Hedström
sahm454@hotmail.com
Tel. 0346-504 54

Hedersordförande:

Lars Braw, Med Dr h c

SKANDINAVISKA LÄKARBANKEN

Ordförande:

Ingmar Bergström, tel: 031-969788

Gemensamt kansli

Koordinator: Karin Håkansson
Tel dir: 0383-46 74 82
Vx tel: 0383-46 74 80
Fax: 0383-502 30
E-post: info@doctorbank.se
Postadress: Box 1, 570 15 Holsbybrunn
Besöksadress:
Bergmossevägen 5, Holsbybrunn

Hemsida: www.rotarydoctors.se

PULS

Ansvarig utgivare:

Sven Åke Hedström

Redaktör:

Sven Åke Hedström
sahm454@hotmail.com

Layout / tryck:

V-TAB Falkenberg

Rotarys Läkarkbanks ekonomi

Vid senaste styrelsemötet 18 augusti 2011 informerade Skattmästaren Lars-Erik Gradin om att RLB:s ekonomi är i balans efter ett antal års minus i bokslutet. Bidragande är stödet av Sveriges Rotaryklubbar och enskilda personer. Antalet sponsrade utsända, s k jubileumsläkare, har ökat bra. Minskade utgifter beror delvis på en indragad jeeplinje, Mashuru.

Men, vi kan inte nöja oss med att det för närvarande ser bra ut i budgeten.

För att verksamheten skall kunna fortgå krävs fortsatt stort stöd. Alla Rotaryklubbar kan hjälpa till.

Är Läkarkbankerna berättigade?

Ett fåtal kritiska röster har höjts mot Rotarys Läkarkbank. Skall Rotary syssla med detta? Skall Rotary idka sådan välgörenhet när man har Polio Plus och lokala projekt? Är inte Rotary en organisation för yrkesverksamma?

Jag vill hävda att Läkarkbankerna gör Rotary Sverige känt i omvärlden, ett flaggskepp som kan visa vad en yrkeskår (läkare, tandläkare, sjuksköterskor m fl) kan uträtta under svåra förhållanden och dessutom leva upp till Service Above Self. Läkarkbankerna fyller definitivt kriterierna på en Rotaryrörelse! Ett nätverk för yrkesverksamma, en internationell rörelse som hjälper medmänniskor.

Läkarkbankens Plusgiro 90 04 72-2 Bankgiro 900-4722